ارک‌های دزدکی!

جمهوری اسلامی «جمهوری عالیجنابان» نیست!

■ حسین قدیانی

تقریبا همه جای تهران زندگی کرده‌ام؛ به دنیا که آمدم، خانه‌مان شهرک ولیعصر بود؛ واقع در جنوب غرب تهران، جنب جاده ساوه، پایین ریل راه‌آهن تهران - تبریز. البته الان شهرک ولیعصر از نقاطی مقام پیدا کرده و فی‌الواقع بالای این پل است؛ تا ۳ سالگی در همین شهرک ولیعصر بودم که شهادت حضرت ابوی باعث شد چند ماهی کم از یک سال، برویم پیش پدربزرگ در خانه بزرگ‌مان در شمال غرب تهران، یعنی جنت‌آباد. تقاطع اینه‌الله کاشانی، بعد دوباره برگشتیم همین محور از قرار همانجا مناجاتش را می‌خواند. تا چاکن شویم، حجاتیسفر هم آمد. این را از صدای صلوات ملت فهمیدم و اشاره انگشت‌های اشاره من اما خوابم گرفته بود عین بچی‌ها پچ‌پچ‌مه و تلفک مکلف، حق داشتم سرم نشود عمومحسن که این را فهمید، خودش جمع‌تر نشست و به طفلکی دو نفر کناری، فضایی فراهم شد برای من تا گشیدنم؛ شکر خدا جای ما نزدیک دیوار صحن بود و خیلی تابلو نبود که یک پسر بچه یکبود یکولدا؛ حاجتیسفر که شروع کرد، ما خوابم گرفته بود عین بچی‌ها پچ‌پچ‌مه و تلفک مکلف، حق داشتم سرم نشود عمومحسن که این را فهمید، خودش جمع‌تر نشست و به طفلکی دو نفر کناری، فضایی فراهم شد برای من تا گشیدنم؛ شکر خدا جای ما نزدیک دیوار صحن بود و خیلی تابلو نبود که یک پسر بچه یکبود یکولدا؛ حاجتیسفر که شروع کرد، ما خوابم گرفته بود عین بچی‌ها پچ‌پچ‌مه و تلفک مکلف، حق

ما که وسیله نداریم!» داد زد؛ «پس غلط می‌کنی دزدکی میری ارک؛ یک ارکی نشوتت بدم! حالا میبر کن!» با صدای داد و بیداد مامان، آبجی هم از خواب پرید، بلند شد؛ نزدیکای اذان صبح بود؛ و من هنوز به سن تکلیف نرسیده بودم؛ و چون روزها کم و بیش طولانی بود، کله گنجشکی روزه می‌گرفتم یا اصلا نمی‌گرفتم؛ از قبل، یا علی همه‌مانقبل خانه که داده، آخرین امتحان تلث سوم بود؛ بنابراین با یکی از همبحث‌ها، نقشه «ارک‌های دزدکی» را کشیدیم؛ خانه ما در شهرک ولیعصر، جنوبی بود، در پشتبام هم از مسیر راه‌پله قفل، اما در حیاط خانه، نردبانی چوبی داشتیم که با کمک آن می‌شد رفت پشت‌بام؛ البته اگر خطرناکی بود، آن هم نمابلی؛ و اما نقشه: از قبل با «علی بهادر» هماهنگ کرده بودیم که من ساعت یک نیمه‌شب، یواشکی بیام پشت‌بام خانه؛ بعد بیام آن‌طرف پشت بام خانه مشرف بر کوچه است. در همین موقع، علی بهادر، نردبان چوبی خانه خودشان را بیاورد؛ با کمک این نردبان، بیایم پایین و سر از کوچه دربیاورم و دو دربا البته علی بهادر، تا همین جای نقشه را پایه بودا اساسا «عمنصور» گوش می‌داد و سر حال «عمنصور عمومحسن» را نداشت! القصه! از نردبان که آمدم پایین، از علی شکر کردم و بدبودو رفتم سر خیابان، اما آن موقع شب، بیشتر از آنکه در محله خاکی ما، ماشین یا موتور پیدا شود، سگ ول کرده پیدا می‌شد! با ترس و لرز، چند تایی کوچه و خیابان را رد کردم تا اینکه رسیدم سر بلوار یافت‌آباد. آنجا خیلی زود، ماشینی برایم نگه داشت؛ «کجا؟» گفتم؛ «حاجیشهر!» گفت: «بروبالا حال داری!» ماشین بعدی هم اما تا سه راه آذری مرا رساند؛ خواستم کرایه را حساب کنم که دیدم ای دل غافل اصلا در نقشه منظور، خاک عالم بر سرم، به چیز مهمی مثل پول کرایه فکر نکرده بودم!؛ راننده اما آدم باوجدانی از کار درآمد و پولی که از گم نخواست عیچی؛ تا اسکناس هم بهم داد! گفت: «بیمارستانی، جایی می‌خوای برو؟» گفتم: «حاجیشهر!» خندید و گفت: «اتماس دعا! با این پول، کلومیتر۲ جاده لشکرک می‌تونی بری، هم می‌تونی برگردی، اما مواظب باش این موقع شب، سوار هم ماشینی نشی! راستی چند سالته؟» باز هم القصه! آن شب، تا برسم حاجیشهر، شده بود وسطای دهه! برگشتنی هم خدا عالم است که با چه والدازیای برگشتم! از قبل، یا علی همه‌مانقبل کرده بودیم که رأس ساعت فلان دم در خانه‌مان حاضر باشد، موقع سحری، سر سفره نبایدم اما پدرمیافی خواهرم باید شد به‌خیال شوما؛ با زور، چند لقمه‌ای خوردم و تخت گرفتم خوابیدم؛ از خواب که بلند شدم، دیدم مادرم هم گرفته کنارم خوابیده! بعد متوجه شدم دستم را هم گرفته! همچین خیلی محکم هم گرفته بودها! که میدا یک وقت دوباره دربرویم! مادر! با آنکه هنوز خواب بود اما از جاش مهم دستم را گرفته بود که قشنگ فشار دستش را روی مچم حس می‌کردم؛ و با این وضعیت، دیدم که نمی‌توانم بلند شوم! بدبختی دستشویی داشتم شدیدا! آرام بیدارش کردم و معذرت‌خواهی! بنا کرد گریه کردن؛ «من هم اگر کتکت زدم، بیخبث‌ام برای تو اتفاقی بیفتد؛ جواب بدزیرزگرت را چی بدهم؟ جواب باباآبیرت را آن دنیا چی بدهم؟ خودم چه خاکی برزیرم توی سرم؟ آخه آدم نصف شب از خونه میره بیرون؟» دستش را بوسیدم، یعنی که بیخشید! فقط کردم! یعلم که کرد، مادرانه یعلم که کرد! فهمیدم کوتاه آمده!

امیدوارم این نوشته هم، از آن دست نوشته‌هایی باشد که مادرم هرگز نخواند چرا که می‌دانم اباطیل مرا تک و توک می‌خواند! یا هم القصه! با آنکه از روز صبح، قسم خورده بودم دیگر دزدکی، آنهم آن‌موقع شب «حاجیشهر» نروم، لیکن هم رمضان سال‌های بعد، چند بازی دوباره توپه شکستم و مرتکب گناه... گناه که چه عرض کنم؛ فریضه «ارک‌های دزدکی» شدم! یعنی ماه رمضان آن سال، تدابیر امنیتی چنان حکمفرما شد که دیگر هیچ رقمه نمی‌شد خانه را بیچاره‌ها یک تدابیر امنیتی می‌نویسم، یک تدابیر امنیتی می‌خوانیم! اما سال‌های بعد، نقشه را چنان درست کشیدم که‌ا فی‌الحال امید دارم خدا در سر تقصیراتم بگذرد! اعتراف می‌کنم بدین سبک و سیاق، خیلی مادرم را ایام بچگی اذیت کردم! اصلش، تقصیر عمومحسن بود اما اصل اصلش را بخواهی، تقصیر حنجره حاجیشهر بود که آن شب، در خواب و بیداری، اشکی ازم گرفت که حسابی به گونه‌هایم مزه کرد! آن‌شاءالله جناب مادر، مرا در مادری خواهد بخشید لیکن رازی در صدای حاجیشهر نهفته بود و همچنان هست- که نمی‌شد ولو وزدکی آرک نرفت، نمی‌شد! آن ایام آرزو می‌کردم بزرگ شوم، ماشین بخرم، اختیارم دست خودم باشد تا بلکه بتوانم هم آبی خورد بروم حاجیشهر! حالا همین چیزها فراهم است لیکن هم مادر رمضان، خیلی هست هنوز با ۵ شب بروم ارک! کجاست آن علم طفولیت که با خود می‌گفتم: «اگر بزرگ شوم، اگر ماشین یا حتی موتور بخرم، هر ۳۰ شب ارک را خواهم رفت»؟! حالا همه این چیزها فراهم است اما هست ما کوتاه و خرما بر نخیل»! واقعا بیشتر از چند شب را نمی‌کشم بروم؛ هم نمی‌توانم، چرا که ماه رمضان، در طول روز، با این حال و روز نازد، توشتنم نمی‌آید! بیاید همین آن چیزی که دوست دارم نمی‌شود! فلذا فقط می‌ماند ساعات بین اذان مغرب تا اذان صبح که اگر زمان افطار و سحر و بعضی کارهای ضرور، مثل گوش دادن به اخبار و... را هم حساب کنی، کلا ۲ یا ۳ ساعت وقت دارم که روی کارم یعنی «نویسندگی برای روزنامه» تمرکز کنم!

رمضان‌الکریم ۹۴ بار اولی که سعادت بهم داده شد تا بروم ارک، همین دیشب بود. به یاد فلاقل خیرهای ۸۸ ابتدا اسرا را «بوحیدر» گرفتم که چقدر هم با آن نوشابه سیاه شیشه‌ای چسبید! ۱۲ سال بعدش و میدان و خیابان‌های اطراف اما بر از آدم بود همه جور آدم، با هر فیافه‌ای و نه فقط بچه حزب‌اللهی! من از قضا این مهم را برگ برنده حزب‌الله می‌دانم، نه مثلا در «انتخابات» بلکه پای چیز دیگر در میان! وحدت حول محور «بی‌حرمتی» و «افتتاح» آن هم اگر در ارک باشد، آن هم اگر با یک صدای عرشی، همان وحدت حول محور «تواضع رحوالله» است. همین‌هاست که باعث شده صدای زنجیرهای ها از رونق محافل جناح فرهنگی مومن درآید! مشکل این جماعت، با فلان سخن اتفاقا بعزعم ما هم تند حاجی نیست، بلکه با اصل و اساس دستگاه اباعبدالله مشکل دارند! ما یک حاجیمنصور داریم که مستمع خوب دارد فرلوان و بی‌اندازه، از جولانگی با خالویی در دست، تا نوچه‌ای با تسبیح شاه‌مقصود در دست! باید هم بزنند حاجیمنصور را کسانی که دوست دارند جوان ایرانی، سجده بر شیطان بزرگ کرده تند، نه خدای بزرگ!

دوباره القصه! حاجی قبل از مناجات، طبق معمول یک ربعی با مستمع حجو حرف زد بی‌تکلف و راحت؛ «جوون! میری خونه، اول دست مادرت رو ببوس! این دست پینه‌ها؛ بهشت همین دست‌ها من! فلانی گفته، خدا بزنه تو کمرم! دولا شو دست مادرت رو ببوس، زود هم تموم نکنی‌ها! خوب یو کن دستش رو! نکنی بوی سیزی می‌دهـ‌ا نکی حجاب مادرم یاب دلم نیست‌ها! نکی پدرم گاهی نماز نمی‌خونه‌ها! بی‌ایمیز نکنی‌ها! بهشت همین دست‌ها، مادر، بوی سیزه بهشته! تو مشامت مشکل دارا؟ تو نمی‌فهمی! تو بو همین اشپز، دست مادرت رو ببوس، دست پدرت رو بوس کن، گیرم که حالا خیلی هم در خط خدا نباشند! این محبت تو، اثرش رو می‌داره اینه که ازگذاره!»

من تعجب می‌کنم از وقاحت زنجیرهاها! ماشاءالله این همه علاقه به پوشش سنگنان حاجیمنصور و دیگر مداحان دارد، چرا این یکش از سنگنان محبت‌آمیز و عجیب گیرای ایشان را انعکاس نمی‌دهند؟ صداییه نظرمزه کردا آن‌شاءالله جناب مادر، مرا در مادری خواهد بخشید لیکن رازی در صدای حاجیمنصور نهفته بود و همچنان هست- که نمی‌شد ولو وزدکی آرک نرفت، نمی‌شد! آن ایام آرزو می‌کردم بزرگ شوم، ماشین بخرم، اختیارم دست خودم باشد تا بلکه بتوانم هم آبی خورد بروم حاجیمنصور